

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/481/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912209366
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6912209366.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a Mgr. Dušana Ďuriana v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, IČO: 35724803, zastúpeného Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36613843, so sídlom v Bratislave, Pajštúnska č. 5, v mene ktorej pred súdom koná Mgr. Tomáš Kušnir, advokát a konateľ, proti odporkyni C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom v N., A. č. XXX, t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Oľgou Mlynárčikovou, tajomníčkou informačného centra Okresného súdu Zvolen, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom v Prešove, Nám. legionárov č. 5, zastúpeného JUDr. Andrejom Cifrom, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, v konaní o zaplatenie sumy 3.464,48 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 6C/92/2013-73 zo dňa 22.10.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania voči navrhovateľovi n e p r i z n á v a.

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy odvolacieho konania vo výške 306,18 Eur na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Andreja Cifru, so sídlom v Lučenci, J. Kráľa 5/A, v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti odporkyni zaplatiť mu 3.464,48 Eur spolu s 9% úrokom z omeškania ročne, počítaným zo sumy 2.711,15 Eur od 15.12.2009 do zaplatenia; navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 460,14 Eur na účet jeho právneho zástupcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Z jeho odôvodnenia vyplýva, že dňa 14.12.2006 v zmysle § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka spoločnosť GE Money, a.s., Bottova 7 Bratislava uzavrela s navrhovateľom zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej postupca postúpil na navrhovateľa svoju pohľadávku voči odporkyni, ktorá je predmetom tohto konania. Postupca na základe zmluvy zo dňa 03.08.2007 poskytol odporkyni úver vo výške 3.319,39 Eur, ktorý sa táto zaviazala zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach riadne a včas, čo však nesplnila, čím porušila svoju povinnosť podľa zmluvy. Postupca od zmluvy odstúpil a vyzval odporkyňu na úhradu dlžnej sumy. Pohľadávka navrhovateľa ku dňu postúpenia predstavovala žalovanú sumu, pozostávajúcu z istiny vo výške 2.711,15 Eur, z úroku vo výške 636,17 Eur a zo zmluvnej pokuty a poplatkov vo výške 117,16 Eur.

Okresný súd preskúmal obsah zmluvy o úvere a zistil viacnásobné neprijateľné zmluvné podmienky - nie je v nej uvedený dátum konečnej splatnosti úveru, ročná úroková sadzba a údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov. Hlavným dôvodom pre zamietnutie návrhu vo veci samej však okresný súd považoval dôvodne vznesenú námietku premlčania vedľajším účastníkom na strane odporkyne v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže ide o spotrebiteľský vzťah, pretože úverová zmluva bola medzi účastníkmi uzavretá dňa 03.08.2007, k zosplateniu zvyšku úveru došlo 10.07.2009 a z podacej pečiatky súdu vyplýva, že návrh bol na súde podaný dňa 11.07.2012, teda po uplynutí všeobecnej trojročnej premlčacej doby.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a vedľajšiemu účastníkovi priznal voči neúspešnému navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie odporu, resp. vyjadrenia dňa 19.02.2013 a zastupovanie na pojednávaní) každý po 131,13 Eur s tromi režijnými paušálmi po 7,81 Eur, náhradu cestovného v súvislosti s účasťou právneho zástupcu vedľajšieho účastníka na pojednávaní súdu dňa 22.10.2013 (za cestu z Lučenca do Rimavskej Soboty a späť, t.j. 60 km pri základnej náhrade 0,183 Eur/km, spotrebe 7 litrov/100 km a cene 1,50 Eur/liter paliva) vo výške 17,28 Eur a náhradu za stratu času (dve začaté polhodiny po 13,02 Eur) vo výške 26,04 Eur, čo spolu predstavuje trovy právneho zastúpenia 460,14 Eur.

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie (č.l. 79 spisu); prvostupňový súd podľa neho dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže na otázku premlčania aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“). Je potrebné aplikovať právnu úpravu premlčania podľa Obchodného zákonníka (ďalej aj „OBZ“), pretože zmluva o úvere predstavuje tzv. absolútny obchod a Obchodný zákonník komplexne upravuje aj otázku premlčania. Premlčacia doba podľa navrhovateľa začala plynúť 02.11.2008 (deň nasledujúci po 01.11.2008 označenom v platobnej histórii ako „zrieknutie sa budúceho poplatku“, kedy došlo k zosplateniu úveru) a uplynula dňa 02.11.2012, pričom návrh bol podaný dňa 13.07.2012, teda v premlčacej dobe. V tejto súvislosti poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (v jej rámci aj na uznesenie sp. zn. 6MCdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013), ako aj judikatúru slovenských súdov (rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/94/2013 a 15Co/132/2013), uplatňujúcu právny názor o aplikácii štvorročnej premlčacej doby podľa OBZ na zmluvu o úvere bez ohľadu na povahu účastníkov. Síce Dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku došlo k platnému uznaniu dlhu odporkyňou, ale keďže nedošlo k premlčaniu, nie je potrebné opakovane zdôvodňovať platnosť tejto dohody. Pohľadávka nie je premlčaná ani v prípade aplikácie zákonnej štvorročnej premlčacej doby na každú jednotlivú splátku. Žiadal rozsudok okresného súdu zmeniť a jeho návrhu v plnom rozsahu vyhovieť. Uplatnil si trovy odvolacieho konania, vyčíslené na 166,73 Eur s DPH.

Vedľajší účastník vo svojom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa (č.l. 109-115 spisu) žiadal rozsudok okresného súdu v celom rozsahu ako správny po stránke právnej i skutkovej potvrdiť. Jeho vydaniu predchádzalo dostatočné zistenie skutkového stavu a náležitá aplikácia relevantných právnych predpisov na predmetnú spotrebiteľskú vec.

Odvolanie navrhovateľa je zmätočné, dátumy zosplatenia poskytnutého úveru a začatia plynutia premlčacej doby sa zjavne netýkajú prejednávanej veci. Aplikáciu Občianskeho zákonníka pri úvere, poskytnutom na základe spotrebiteľskej zmluvy, Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení sp. zn. I. ÚS 402/2013 zo dňa 19.06.2013 považoval za ústavne konformnú. Predmetná zmluva je jednoznačne zmluvou spotrebiteľskou podľa článku 2 Smernice Rady 93/13/EHS, § 23a zákona č. 634/1992 Zb. (účinného od 31.12.1992 do 30.06.2007) resp. § 52 ods. 1 OZ (účinného od 01.01.2008), bez ohľadu na to, či ju dodávateľ uzatváral podľa ustanovení OBZ. Na spotrebiteľské zmluvy podľa § 52 až § 60 OZ je potrebné vzhľadom na ich systematické zaradenie do OZ aplikovať všeobecné ustanovenia o občianskoprávných vzťahoch. Vyplýva to i zo znenia § 54 ods. 1 OZ, veta druhá, podľa ktorej možno vyvodiť, že spotrebiteľ si zmluvou nemôže zhoršiť postavenie, ktoré by inak mal pri aplikácii ustanovení OZ ako celku. Každá zmluva o spotrebiteľskom úvere bez ohľadu na formu a typ spotrebiteľského úveru sa vždy spravuje špeciálnymi ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a podporne Občianskym zákonníkom.

Zmätočné je aj tvrdenie odvolateľa ohľadom Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznání záväzku - v rámci prejednávanej žiadna takáto dohoda uzavretá nebola. Nárok navrhovateľa je premlčaný v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. K zosplatneniu predmetného úveru došlo dňa 09.07.2009 (položka „zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“ v platobnej histórii), pričom návrh bol podaný dňa 11.07.2012, teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Uplatnil si aj trovy odvolacieho konania, ktoré vyčíslil vo výške 139,17 Eur.

Vyjadrenie ešte doplnil dňa 16.06.2015, v rámci ktorého ospravedlnil svoju neúčast' na odvolacom pojednávaní. Zdôraznil, že k zosplatneniu predmetného úveru došlo dňa 09.07.2009, ktorá skutková okolnosť v prvostupňovom súdnom konaní nebola sporná. Pokiaľ by aj návrh bol doručený prvostupňovému súdu faxovým podaním dňa 10.07.2012 o 19:43 h., koniec premlčacej lehoty by v zmysle § 122 ods. 2 OZ pripadol na deň 09.07.2012, pričom návrh bol podaný až nasledujúci deň, t.j. po uplynutí premlčacej lehoty. Na predmetný právny vzťah a dĺžku premlčacej lehoty je potrebné aplikovať ustanovenia OZ vzhľadom na spotrebiteľský charakter daného vzťahu. Zmena OZ, vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. - doplnením § 52 ods. 2 o ďalšiu vetu - expressis verbis zakotvila, že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z dôvodovej správy k zákonu vyplýva, že cieľom jej prijatia je odstrániť výkladové pochybnosti v otázke použitia Občianskeho alebo Obchodného zákonníka na spotrebiteľské vzťahy, s nimi súvisiace vzťahy a osobitne vzťahy tzv. akcesorického charakteru. Výslovne sa ustanovuje, že na všetky právne vzťahy, vzniknuté na základe spotrebiteľskej zmluvy sa vždy použijú ustanovenia OZ, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Z tohto dôvodu sa bude vždy preferovať priorita OZ, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší a to na celý režim právneho vzťahu, aj keby sa na právny režim mohla použiť právna úprava OBZ. OZ bude použitý, pokiaľ ide o posudzovanie otázky premlčania, otázky úpravy ručenia, zmluvnej pokuty, uznania záväzku a podobne. Hoci účinnosť tohto ustanovenia bola posunutá až na 1. apríl 2015, predmetné ustanovenie zachytáva výkladovú prax a jeho cieľom je iba výslovne zakotviť aj doposiaľ platnú a aplikovanú zásadu prednostného použitia Občianskeho zákonníka na spotrebiteľské záväzky.

Pôvodne zákon č. 568/2007 Z.z. v novom ods. 2 § 52 OZ zakotvil pravidlo o spôsobe aplikácií ustanovení OZ o spotrebiteľských zmluvách a predpísal povinnú aplikáciu tých ustanovení zákona, ktoré upravujú právne vzťahy, v ktorých je účastníkom spotrebiteľ, za podmienky, že tieto ustanovenia sú v jeho prospech s tým, že odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Uvedený zákon, ktorý s účinnosťou od 01.01.2008 nahradil § 52 OZ novým znením, v prechodnom ustanovení § 879j OZ zaviedol nepravú spätnosť pôsobnosti tohto zákona. Doterajšie ustanovenie § 52 ods. 2 OZ bolo však nejasné a vyvolávalo viacero otázok o dôvode jeho zaradenia do zákona, keďže tento nebol uvedený ani v dôvodovej správe, ktorá len konštatovala, že „zavádza absolútnu neplatnosť dojednaní, ktoré obchádzajú ustanovenie o spotrebiteľských zmluvách“. Ako to potvrdila nejednotná rozhodovacia prax súdov, zostalo preto sporné, či zákon pod formuláciou „všetky ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ“ má na mysli len ustanovenia Občianskeho zákonníka alebo aj ustanovenia Obchodného zákonníka a iných zákonov, v ktorých vystupuje v zmluvnom vzťahu spotrebiteľ. Zvlášť vo vzťahu k § 53 OZ, ktoré obsahuje výpočet zmluvných podmienok, ktoré majú za účel ochraňovať spotrebiteľa tým, že zakotvenie neprijateľnej zmluvnej podmienky do zmluvy je sankcionované absolútnou neplatnosťou takého ustanovenia a vzťahuje sa na všetky druhy a typy zmlúv, v ktorých ako účastníci vystupujú spotrebiteľ a dodávateľ bez ohľadu na to, či daný zmluvný typ upravuje Občiansky zákonník, Obchodný zákonník alebo iný zákon. Jednoznačnú odpoveď prináša až zákon č. 102/2014 Z.z., ktorým sa s účinnosťou od 01.04.2015 dopĺňa ustanovenie § 52 ods. 2 OZ o vetu, podľa ktorej na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď sa inak mali použiť normy Obchodného práva. Zákonodarca tak definitívne odstránil doterajšie pochybnosti o tom, ustanovenia ktorého právneho predpisu sa použijú prednostne v právnych vzťahoch, týkajúcich sa spotrebiteľa.

Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania aj za toto podanie vo výške 167,42 €.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu § 212 ods. 1 O.s.p., ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle § 212 ods. 3 O.s.p., vo veci nariadil pojednávanie podľa § 214 ods.1 písm. a/ O.s.p. a v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. ho ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Preskúmaním obsahu spisu okresného súdu krajský súd zistil, že navrhovateľ dňa 10. júla 2012 o 19.43 h. (utorok) podal návrh na začatie konania faxom; originál doručil poštou (ako to vyplýva z podacej pečiatky súdu, i keď v spise nie je pripojená obálka s poštovou pečiatkou) dňa 16. júla 2012 (pondelok); v zmysle § 42 ods. 1 O.s.p. a § 57 ods. 3 O.s.p. tak bola zachovaná lehota na doplnenie návrhu v podobe telefaxového podania a súd ho riadne prejednal.

Predmetom konania je nárok navrhovateľa, ako postupníka, z pôvodného zmluvného vzťahu medzi veriteľom GE Money, a.s., so sídlom Bottova č. 7, 811 09 Bratislava, IČO: 17324220 (právnym predchodcom navrhovateľa) a odporkyňou, ako dlžníkom, ktorý bol postupom postúpený na navrhovateľa, a vyplynul zo zmluvy o úvere č. 1120717107 zo dňa 03.08.2007. Na základe predmetnej zmluvy bol odporkyňi poskytnutý úver vo výške 100.000 SK (3.319,39 Eur), ktorý sa zaviazala splatiť v 72 splátkach po 2.193,- SK (72,79 Eur) mesačne vždy ku 28. dňu v mesiaci. Povinnosťou veriteľa (právneho predchodcu navrhovateľa) podľa zmluvy bolo na požiadanie zákazníka (odporkyne) po splnení podmienok stanovených veriteľom poskytnúť peňažné prostriedky do určitej výšky a povinnosťou odporkyne poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť, zaplatiť úroky a splniť ostatné povinnosti podľa zmluvy o úvere. Obsah zmluvy v ostatnom bol určený odkazom na Obchodné podmienky a Sadzobník poplatkov, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, o ktorých odporkyňa vyhlásila, že sa oboznámila s ich obsahom, nemala k nim výhrady a zaviazala sa ich dodržiavať. Odporkyňa zmluvné povinnosti neplnila riadne a včas, dostala sa do omeškania s uhradením dlžnej sumy v rozsahu viac ako troch mesačných splátok, preto podľa zmluvy (bod 7.3 Obchodných podmienok pre úver a vydávanie a používanie platobnej karty) bol právny predchodca navrhovateľa oprávnený v takejto situácii požadovať okamžité predčasné splatenie celého zostatku poskytnutého úveru. K zosplateniu úveru došlo podľa tvrdenia navrhovateľa uvedeného v návrhu na začatie konania ku dňu, uvedenému v Platobnej histórii ako „Zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“. V zmysle platobnej histórie, predloženej navrhovateľom, je uvedená položka datovaná dňa 09.07.2009 (č.l. 13 spisu).

Súd vo veci pôvodne rozhodol platobným rozkazom č.k. 2Ro/572/2012 zo dňa 26.11.2012 (č.l. 25 spisu), ktorý bol zrušený z dôvodu nemožnosti jeho doručenia odporkyňi (č.l. 57 spisu) do vlastných rúk a vo veci nariadil pojednávanie.

Vedľajší účastník oznámil svoj vstup do konania na strane odporkyne elektronickým podaním, doručeným súdu dňa 26.09.2012 (č.l. 26 spisu) a následne vzniesol námietku premlčania splátok, pri ktorých splatnosť nastala tri roky pred podaním návrhu; poukázal tiež na viacnásobné neprijateľné zmluvné podmienky, obsiahnuté v zmluve o úvere a súčasne nesúladi so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (č.l. 34-35 spisu). Navrhovateľ doručil okresnému súdu dňa 25.04.2013 potvrdenie, preukazujúce zaslanie návrhu na začatie konania prostredníctvom faxu dňa 10.12.2012 (č.l.43 spisu). Vo vyjadrení k odporu vedľajšieho účastníka navrhovateľ uviedol, že vedľajší účastník nemôže sám vzniesť námietku premlčania a namietol neprípustnosť vedľajšieho účastníctva v skrátenej konaní (č.l. 45-46 spisu). Uznesením č.k. 6C/92/2013-59 zo dňa 02.10.2013 okresný súd ustanovil pre odporkyňu nachádzajúcu sa t.č. na neznámom mieste opatrovníčku v osobe tajomníčky informačného centra Okresného súdu Zvolen Oľgy Mlynárčikovej, (č.l. 59-60 spisu). Na pojednávaní uskutočnenom dňa 22.10.2013 okresný súd vyhlásil uznesenie, ktorým návrh navrhovateľa na vyslovenie neprípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania zamietol; právny zástupca navrhovateľa na pojednávaní uviedol ako dátum zosplatenia zvyšku neuhradenej sumy úveru deň 10.07.2009, pričom trval na tom, že aktívne legitimovaná na vznesenie námietky premlčania je len samotná odporkyňa; právny zástupca vedľajšieho účastníka bližšie konkretizoval vznesenú námietku premlčania, a to vo vzťahu k celému navrhovateľom uplatnenému nároku, keďže k zosplateniu zvyšku úveru došlo dňa 09.07.2009 a návrh bol na súde podaný dňa 11.07.2012 (v prípade uznania argumentácie navrhovateľa dňa 10.07.2012), teda po uplynutí trojročnej premlčacej doby; žiadal návrh navrhovateľa zamietnuť pre jeho premlčanie, ako aj pre uzavretie úverovej zmluvy v rozpore s ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch (č.l. 63-65 spisu). Súd po vykonaní dokazovania vyhlásil rozsudok vo veci samej (č.l. 73 spisu), ktorým návrh navrhovateľa zamietol a rozhodol o trovách konania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len skutočnosťami uvedenými v ustanovení § 205 ods. 2 písm.a) - f) O.s.p.. V danom prípade navrhovateľ vo svojom odvolaní uviedol, že prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Za nesprávne právne posúdenie veci sa považuje mylná aplikácia a výklad právnej normy na zistený skutkový stav alebo použitie právnej normy, ktorú na skutkový stav vôbec nemožno použiť. Navrhovateľ súdu prvého stupňa vyčíta nesprávne právne posúdenie veci, spočívajúce v tom, že na otázku premlčania aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka. t.j. ustanovenia o trojročnej premlčacej dobe.

V prvom rade je potrebné uviesť, že z hľadiska procesnej ekonómie platí, že pokiaľ je v súdnom konaní vznesená námietka premlčania, má súd povinnosť vysporiadať sa s jej dôvodnosťou a o existencii, prípadne výške nároku, koná len v prípade, pokiaľ usúdi, že námietka premlčania nebola vznesená dôvodne. V preskúmvanej veci súd prvého stupňa správne považoval nárok navrhovateľa za premlčaný, pretože si navrhovateľ nárok neuplatnil včas v zákonnej premlčacej dobe, a preto nebol dôvod na ďalšie dokazovanie ani na preskúvanie zmluvy o úvere z hľadiska obsahu neprijateľných zmluvných podmienok.

Odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

Na odstránenie pochybností a rozporností v dátumoch, podstatných pre počítanie lehôt, uvedených v odôvodnení prvostupňového rozsudku a v odvolaní navrhovateľa, za účelom zabránenia vzniku prekvapivého rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd nariadil vo veci pojednávanie. Na základe predvolania sa dostavil právny zástupca navrhovateľa v substitučnom zastúpení; zotrval na všetkých vyjadreniach v spise, a to aj po tom, čo sa oboznámil s vyjadrením právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, zaslaného spolu s ospravedlnením neúčasti, a aj po tom, čo ho súd upozornil na rozporné údaje v jeho odvolaní v kontexte s listinami v spise (na č.l. 13 a 23).

Odvolačný súd preskúmaním veci zistil, že súd prvého stupňa na danú vec aplikoval príslušný právny predpis, ktorý správne vyložil, v dôsledku čoho nie je možné konštatovať, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Konštatovanie neprijateľných podmienok zmluvy je síce nadbytočné vzhľadom na dôvodne vznesenú námietku premlčania, ale nemajú vplyv na vecnú správnosť výroku rozsudku okresného súdu.

Bolo jednoznačne preukázané, že zmluva o úvere, na základe ktorej navrhovateľ uplatňuje svoj nárok, bola uzavretá dňa 03.08.2007. V tomto čase upravoval niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa uzavretia zmluvy o spotrebiteľských úveroch, zákon č. 258/2001 Z.z.. Citovaný zákon v znení aktuálnom v čase uzavretia zmluvy v § 2 písm. a) upravoval definíciu spotrebiteľského úveru tak, že na účely tohto zákona sa spotrebiteľským úverom rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo inej právnej forme. Podľa § 2 písm. b) citovaného zákona sa za zmluvu o spotrebiteľskom úvere považuje zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Zmluva je teda v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch svojou povahou zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pretože bola uzavretá medzi veriteľom - právny predchodcom navrhovateľa ako právnickou osobou, ktorá poskytla spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a na druhej strane spotrebiteľom ako fyzickou osobou, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Ide zároveň o zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver, teda dočasne poskytnúť peňažné prostriedky na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme úveru a spotrebiteľ sa zaväzuje tieto vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Zo zmluvy nevyplýva, že by sa jednalo o prípady upravené v § 1 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, teda o prípady, kedy nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa tohto zákona. Zmluva

nepochybne spĺňa charakteristiku štandardných spotrebiteľských zmlúv, ktorých základnou črtou je, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny pred ich uzavretím. Súčasťou zmluvy sú tiež všeobecné zmluvné podmienky, ktoré odporkyňa ovplyvniť nemôže, pretože sú pripravené vopred a pre veľký počet spotrebiteľov.

Z týchto dôvodov súd prvého stupňa na uvedený právny vzťah správne použil ustanovenia o spotrebiteľskom práve a to konkrétne zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách §§ 52 - 54, t.j. právne normy spotrebiteľského práva.

Odvolateľ zotrval na nutnosti použiť režim obchodného práva, navyše v lehotách, ktoré nekorešponujú so stavom, vyplývajúcim z obsahu spisu. Podľa neho 4-ročná premlčacia doba v zmysle OBZ začala plynúť dňa 02.11.2008 (deň nasledujúci po 01.11.2008, označenom v platobnej histórii ako „zrieknutie sa budúceho poplatku“, kedy došlo k zosplatneniu úveru) a uplynula dňa 02.11.2012, pričom návrh bol podaný dňa 13.07.2012, teda v premlčacej dobe.

Je zrejmé, že na posúdenie dôvodnosti odvolania navrhovateľa je potrebné odpovedať na otázky, podľa ustanovení ktorého právneho predpisu je potrebné posudzovať problematiku premlčania a kedy začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie práva na zaplatenie zostatku úveru spolu s príslušenstvom.

V tomto kontexte ohľadom použitia správnej právnej úpravy je vyjadrenie vedľajšieho účastníka zo dňa 16.06.2015 odpoveďou na odvolacie námietky, uvedené v odôvodnení tohto rozhodnutia vyššie.

Odvolací súd k týmto dôvodom ešte dopĺňa nasledovné:

Hoci ustanovenie § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=424213-424222>> (pred novelou zákon č. 9/2013 Z.z. ustanovenie § 261 ods. 3) výslovne uvádza, že právne vzťahy z absolútnych obchodov sa spravujú Obchodným zákonníkom <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=26&p=17049>> bez ohľadu na povahu účastníkov, v praxi má práve povaha účastníkov na podstatnú časť obsahu uvedených vzťahov značný vplyv. Pri obchodnoprávných záväzkových vzťahoch medzi podnikateľom (resp. v zmysle ustanovenia § 52 ods. 3 OZ dodávateľom) a spotrebiteľom je potrebné vždy pamätať na znenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<http://www.epi.sk/main/goto.ashx?t=27&p=4548381>>, ktorý zakotvuje, že ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Ide o zakotvenie právnej úpravy korigujúcej tvrdosti obchodnoprávných noriem v prospech spotrebiteľov.

Zákon č. 102/2014 Z.z., schválený dňa 25.03.2014, doplnil § 52 ods. 2 OZ (...na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva..), avšak nezakotvil žiadne prechodné ustanovenia. V zmysle ustálených procesných zásad sa preto v plnom rozsahu aplikuje aj na všetky neskončené súdne konania. Účelom tohto zákona bolo okrem iného zvýšiť úroveň ochrany spotrebiteľa, ako aj odstrániť nedostatky súčasnej úpravy, zistené aplikačnou praxou. Ide o zásadnú zmenu so závažnými dôsledkami a je prelomom v pôsobnosti Občianskeho zákonníka vo vzťahu k Obchodnému zákonníku. Podľa tejto úpravy účinnej od 13. júna 2014, je potrebné pre zmluvy uzatvárané spotrebiteľmi, t. j. spotrebiteľské aj obchodné zmluvy, použiť ustanovenia Občianskeho zákonníka a nie Obchodného zákonníka. Znamená to, že ak si zmluvné strany písomne dohodli v zmysle § 262 OBZ, že sa ich vzťah bude riadiť Obchodným zákonníkom, pre spotrebiteľské zmluvy to neplatí, a to ani pre tzv. absolútne obchody, upravené v § 261 ods. 6 OBZ. Uvedené je možné vyložiť len tak, že ak bola uzavretá spotrebiteľská zmluva podľa Obchodného zákonníka, keďže v Občianskom zákonníku upravená nie je, tak okrem vymedzenia zmluvného typu a jeho podstatných náležitostí sa na všetko ostatné vzťahuje Občiansky zákonník. Ak sa podľa § 262 OBZ dohodlo uzavretie spotrebiteľskej zmluvy takého typu, aký upravuje Občiansky zákonník, tak rovnako okrem pojmového vymedzenia a podstatných náležitostí sa spravuje Občianskym zákonníkom.

Je ustálená, a to nielen súdnou praxou, ale i zákonom, aj dĺžka premlčacej doby; podľa Občianskeho zákonníka (§ 101) je všeobecná premlčacia doba trojročná, podľa Obchodného zákonníka štvorročná

(§ 397 OBZ). Na uplatnenie práv zo spotrebiteľských zmlúv je potrebné aplikovať úpravu v Občianskom zákonníku, teda trojročnú premlčaciu dobu.

Vo vzťahu ku námietke odvolateľa o potrebe aplikácie ustanovení § 387 OBZ a nasl. pri posudzovaní premlčania je potom možné už len konštatovať, že toto ustanovenie je nepoužiteľné u vzťahov zo spotrebiteľskej zmluvy; v zmysle § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa zmluvné podmienky, upravené spotrebiteľskou zmluvou nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa; spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy. Ak by z pôsobnosti ustanovenia § 54 ods. 1 OZ mali byť vyňaté niektoré typy spotrebiteľských zmlúv, zákonodarca by to explicitne upravil. Prednostné použitie ustanovení Obchodného zákonníka na spotrebiteľské právne vzťahy, aj keď ide o úver ako absolútny obchod, upravený v Obchodnom zákonníku, by znamenalo spochybnenie režimu ochrany spotrebiteľa, upravené v Občianskom zákonníku a v osobitných predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa, pričom práve tieto sú voči Obchodnému zákonníku lex specialis. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 402/2013 - 10 z 19.06.2013, podľa ktorého prednostným použitím ustanovení Občianskeho zákonníka na prospech spotrebiteľa na úver ako absolútny obchod, upravený v Obchodnom zákonníku, nedošlo k porušeniu ústavných práv veriteľa. Preto sa pri posudzovaní premlčania nároku navrhovateľa musí vychádzať z ustanovenia § 101 OZ.

Pri preskúmaní postupu okresného súdu pri počítaní premlčacej doby odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd nedospel k správneému záveru, keď pri určení počiatku plynutia premlčacej doby vychádzal z dátumu zosplatnenia zvyšku úveru 10.07.2009, uvedeného právnym zástupcom navrhovateľa na pojednávaní (dňa 22.10.2013). Z platobnej histórie vyplýva, že odporkyňa sa dostala do omeškania s platením viac ako troch splátok; v dôsledku toho postupca pristúpil v zmysle 7.3 Obchodných podmienok k zosplatneniu zvyšku úveru a to ku dňu, uvedenému v platobnej histórii pod položkou „Zrieknutie sa budúceho poplatku za vedenie účtu“, tak ako to tvrdil sám navrhovateľ v návrhu na začatie konania. Platobná história, priložená ako dôkaz ku návrhu na začatie konania, bola súdu opätovne predložená aj v odpovedi na výzvu súdu zo dňa 29.10.2012. Odvolací súd z nej zistil, že k zosplatneniu úveru došlo dňa 09.07.2009 (č.l. 13 a 23 spisu); z tohto časového okamihu bolo potrebné vychádzať pri posúdení dôvodnosti vnesenej námietky premlčania. Premlčanie nároku navrhovateľa v tomto prípade pri rešpektovaní trojročnej premlčacej doby potom nastalo dňa 09.07.2012.

Okrem toho prvostupňový súd v odôvodnení tiež nesprávne uviedol dátum podania návrhu na začatie konania na súd, pričom vychádzal z podanej pečiatky súdu na faxovom podaní navrhovateľa - 11.07.2012 (č.l. 1 spisu). Nielen z tohto faxového podania vyplýva (v ľavom hornom rohu je dátum podania v češtine - 10.červenec 2012 o 19:43 h.), ale aj na výzvu súdu navrhovateľ zaslal doklad (č.l. 43) o svojom faxovom podaní (hoci v oznámení je opäť uvedený nesprávny dátum 10.12.2012). Navrhovateľ teda zaslal okresnému súdu návrh na začatie konania telefaxom dňa 10.07.2012, ktorý následne písomne doplnil. Napriek tomu, že prvostupňový súd vychádzal z nesprávneho dátumu zosplatnenia zostatku nesplateného úveru (10.07.2009), ako aj nesprávneho dátumu podania návrhu na začatie konania na súd (11.07.2012), ktoré oba určil o jeden deň neskôr, je jeho rozsudok o zamietnutí návrhu navrhovateľa vecne správny.

Odvolanie navrhovateľa potom považoval odvolací súd za nedôvodné, najmä pre nesprávne uvádzané dátumy zosplatnenia úveru (01.11.2008), podania návrhu na začatie konania na súd (13.07.2012) a začatia plynutia premlčacej doby (02.11.2008), ktoré s prejednávanou vecou nesúvisia a týkajú sa zjavne iného súdneho konania, pričom presvedčenie odvolacieho súdu umocňuje aj odvolateľom prezentovaná platnosť Dohody o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, hoci v preskúmvanej veci takáto dohoda uzatvorená vôbec nebola.

Na základe uvedeného odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 O.s.p. vo výroku o zamietnutí návrhu navrhovateľa ako vecne správny potvrdil a to vrátane závislého výroku o trovách konania, ktorý bol tiež vecne správny a odôvodnený plným úspechom odporkyne a tým aj vedľajšieho účastníka, vystupujúceho v konaní na jej strane (§ 142 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania vo vzťahu navrhovateľ a odporkyňa rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Odporkyňa bola v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešná a vzniklo jej proti navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania. Keďže si však žiadne trovy odvolacieho konania neuplatnila, ani nevyplyvali zo spisu, odvolací súd jej náhradu trov odvolacieho konania proti navrhovateľovi nepriznal.

O trovách odvolacieho konania vo vzťahu navrhovateľ a vedľajší účastník na strane odporkyne rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal a v spojení s § 93 ods. 4 prvá a druhá veta O.s.p., podľa ktorého v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom koná iba sám za seba. V odvolacom konaní navrhovateľ úspech nemal. Vedľajší účastník, vystupujúci na strane odporkyne v odvolacom konaní bol úspešný a uplatnil si aj právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi priznal náhradu trov odvolacieho konania za dva úkony právnej služby - 1. vyjadrenie k odvolaniu navrhovateľa podľa § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny (131,13 Eur) a režijný paušál k úkonu vo výške (8,04 Eur) podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. predstavujúcu sumu 139,17 Eur a za 2. ďalšie vyjadrenie zo 16.06.2015 v rovnakej výške, ale už aj spolu s DPH 27,90 Eur (právny zástupca vedľajšieho účastníka je od 16.04.2014 platcom DPH), vo výške 167,01 Eur, celkom spolu trovy v odvolacom konaní 306,18 Eur, na náhradu ktorých zaviazal odvolací súd navrhovateľa. Vedľajší účastník požiadal o zaplatenie náhrady trov konania na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Andreja Cifru, vedený v Tatra banka, a.s. Lučenec, č.ú.: 2620036847/1100, VS: 8120812.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.